

MINISTERSTVO
ZDRAVOTNÍCTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

jún 2022

Metodické usmernenie k modelovaniu procesných diagramov

Odbor procesného a projektového riadenia
Sekcia digitalizácie a informatiky

Obsah

Úvod.....	3
Diagram procesu.....	4
Plavebné dráhy.....	4
Odkladacie priechy.....	5
Štartovacia udalosť	5
a) Početnosť.....	5
b) Sezónnosť	5
Číslovanie aktivít.....	6
Zachytenie dĺžky trvania aktivity	7
Skupina aktivít	7
Rozhodovacie bloky	8

Metodické usmernenie k modelovaniu procesných diagramov popisuje základné požiadavky pri zaznamenávaní nevyhnutných atribútov do plavebných dráh a aktivít procesu. Toto usmernenie zabezpečí jednotný postup pri tvorbe procesných diagramov, čím sa následne umožní ich elektronické spracovanie do procesnej analýzy. ňou sa rozumie „*systémová analýza procesu so zameraním na jeden alebo viaceré procesných atribútov. Je založená na hierarchizácii procesov, identifikácii činností procesov a tvorbe modelu procesu. (Závodská, s. 44)*¹

Metodické usmernenie vychádza z metodológie **BPMN 2.0 (Business Process Model and Notation)**. Jej hlavným účelom je zachytávať logiku procesu vizuálne cez diagramy procesov. V diagramoch procesu sú zachytené štartovacie a koncové udalosti, medzi ktorými sú v časovom slede zoradené aktivity jednotlivých aktérov. Ako základný nástroj na modelovanie procesných modelov odporúčame použiť [Camunda Modeler](#).

Dokument vypracoval odbor procesného a projektového riadenia sekcie digitalizácie a informatiky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky. Na nasledujúcich stranách sú uvedené požiadavky k tvorbe procesných diagramov a k uvádzaniu početností procesov a časovej náročnosti aktivít. **Slovné popisy sú doplnené o príklady.**

---

¹ Zuzana Závodská – Vronika Korenková: Procesný manažment. Teória a prax. Wolterst Kluwer s. r. r. Bratislava. 2017. 152 s. ISBN 978-80-8168-554-5

Diagram procesu

- Nástroj na kreslenie používame Camunda Modeler, notácia a formát diagramov je „**bpmn**“
- Hlavným cieľom je zachytenie všetkých **aktérov** a najmä postupnosti jednotlivých aktivít (tzv. „**flow**“)
- Ak je to možné, používame len **jeden procesný krok** na jedného aktéra – bez ohľadu na množstvo práce, ktoré aktér vykonáva
- Používame čo najmenej typov objektov na zjednodušenie diagramu a zároveň len tie, ktoré sú potrebné pre ich následné spracovanie
- Používame len aktivity bez označenia ich **typu** („user task“, „service task“ atď.)
- Nepoužívame **samostatnú plavebnú dráhu** pre informačné systémy ani nezobrazujeme dátové objekty

Plavebné dráhy

- Prvá plavebná dráha obsahuje **názov** procesu
- Následne používame **vždy dve** úrovne plavebných dráh (odbor > rola 1, rola 2, rola n). To aj v prípade tzv. „Odkladacie priečinky“, kde použijeme rovnaký názov v oboch plavebných dráhach
- Externé subjekty sa uvádzajú v **samostatnej** skupine plavebných dráh

Príklad:

P.02_ Vykonať rozpočtové opatrenie		
Odkladacie priečinky	Externé subjekty	Odbor verejných výdavkov
Odkladacie priečinky	Ministerstvo financií SR	Pracovník odboru verejných výdavkov
		Riaditeľ odboru verejných výdavkov

Odkladacie priečinky

- V samostatnej plavebnej dráhe sa zaznamenávajú **zdržania** v procese, pri ktorých sa nevykonáva žiadna práca
- Napr. „Pripraviť návrh na rozpočtové opatrenie“ trvá na sekretariáte asi 5 minút, ale dokument následne čaká asi 1 deň na nachystanie ostatných dokumentov pre riaditeľa, ktorý ešte nemôže vykonať svoju aktivitu
- V prípade, že sa položky v procese odovzdávajú elektronicky, tak sa takéto zdržania nezaznamenávajú práve z dôvodu, že následný účastník ju má hneď k dispozícii

Štartovacia udalosť

V poznámke k štartovacej udalosti uvádzame dva údaje:

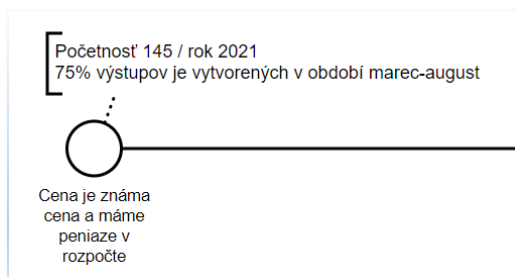
a) Početnosť

- Ako prvú uvádzame početnosť daného procesu za určité časové obdobie
- Formát je „**Početnosť n/časové obdobie**“
- Povolené jednotky sú **deň, týždeň, mesiac, rok** (v takomto znení ich zapisujeme do poznámky)
- Od číselnej hodnoty je jednotka oddelená **lomkou (bez medzier)**

b) Sezónnosť

- V druhom riadku uvádzame sezónnosť daného procesu v prípade, že existuje obdobie kedy je vykonávaný častejšie, resp. sa nevykonáva vôbec (Príkladom je proces prípravy mzdy pre zamestnancov – referent ho vykonáva len na začiatku mesiaca, pričom zvyšok mesiaca ho nevykonáva vôbec)
  - V prípade sezónnosti nie je presne definovaný formát – snažíme sa ju zapísať čo najstručnejšie
- Ak je to možné, pri zisťovaní početností procesov využívame **dostupné dáta** akými sú napr. informačné systémy, registre atď.

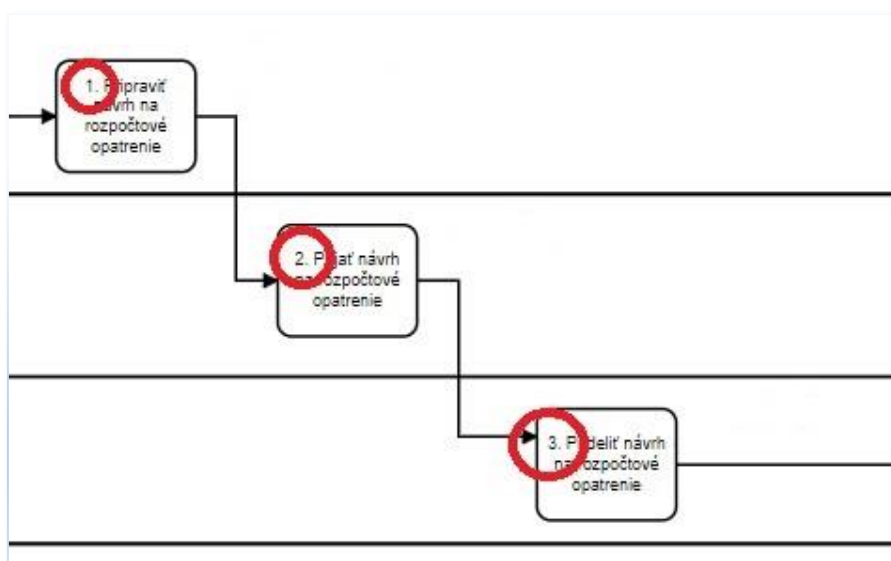
Príklad:

Číslovanie aktivít

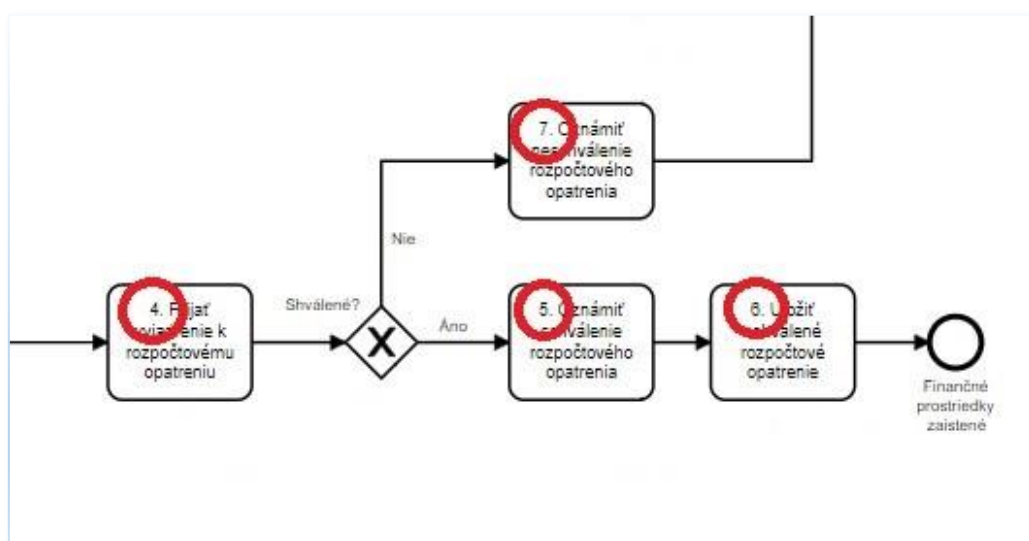
- Všetky aktivity v diagrame musia byť **očíslované** v poradí, v akom po sebe nasledujú
- Čísľujeme vždy vo **formáte** „1. názov aktivity“, „2. názov aktivity“, „3. názov aktivity“, „n. názov aktivity“ (číslo, bodka, medzera, názov aktivity)
- Ak pridávame aktivitu do existujúceho a očíslovaného procesu, je potrebné **zachovať postupnosť**, tzn. prečíslujeme všetky nasledujúce aktivity po pridanej aktivite

Príklad:

- Ak sa v diagrame nachádza rozhodovací blok, čísľujeme najprv **jednu** vetvu procesu (väčšinou ide o tzv. snečnú cestu procesu), následne pokračujeme **druhou** vetvou procesu

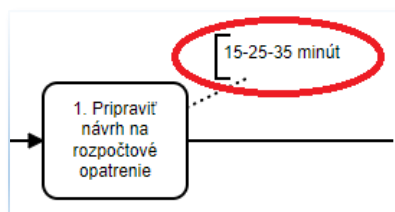
Príklad:

Zachytenie dĺžky trvania aktivity

- Dĺžku trvania aktivity zapisujeme v **poznámke** k danej aktivite (vo formáte „**min-priemer-max**“)
- Číselné hodnoty sú od seba oddelené **pomlčkou** (bez medzier)
- Povolené jednotky sú **sekundy, minúty, hodiny, dni**. Je možné použiť aj desatinné čísla oddelené bodkou (napr. 2.5 dní)
- Od číselnej hodnoty je jednotka oddelená **medzerou**
- Presné znenie, ktoré používame – „**sekúnd**“, „**minút**“, „**hodín**“, „**dní**“
- V rámci jednej aktivity hodnoty **nekombinujeme** – napr. hodiny a dni. Pri viacerých aktivitách v procese sa môžu líšiť
- Ak je to možné, pri zisťovaní dĺžky trvania aktivít využívame **dostupné dáta** akými sú napr. informačné systémy, registre atď.

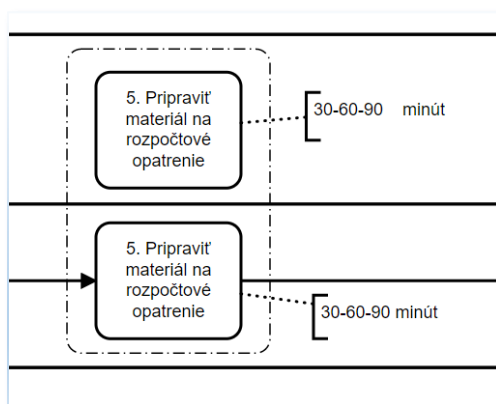
Príklad:

Skupina aktivít

- Slúži na spojenie aktivít viacerých účastníkov, ktoré sa vykonávajú **súbežne**, príp. viac rolí v spolupráci vykonáva rovnakú aktivitu (napr. rokovania)
- Aktivity nie je potrebné navzájom prepájať ani vytvárať paralelný rozvetvovací blok ("+")
- Časovým trvaním je potrebné označiť **každú** z jeho aktivít (neuvádzať poznámku ku skupine)
- V prípade skupiny aktivít používame **rovnaké číslovanie** aktivít

Príklad:

Rozhodovacie bloky

- Cez poznámku k rozhodovaciemu bloku uvádzame percentuálnu pravdepodobnosť nasledujúcej vetvy

Príklad:

